

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

នាយកដ្ឋាន

និស្សីរាជនាមខ្លួន

ឆ្នាំ ១០ លេខ ៦

ក្រុមការងារ

ក្រុមការងារនៃខ្លួន និង និង និង

សកម្មភាព

ការ

E
C
O
S
O
C
C

Work Activities

របៀបរៀបចំការងារ ឆ្នាំ២០១៧

មាសិកា

ន.៦ បរិយាយ

លេខខំតែ៖

I- កិច្ចប្រជុំដំនាថ្ងបច្ចកទេស

១- សេចក្តីព្រោងអនុក្រឹក ស្តីពីឯកសារណាន សញ្ញាសម្ងាល់ និងបណ្តាសម្ងាល់ខ្លួន
របស់មន្ទីរគ្រប់ពិនិត្យឧស្សាហកម្មភាពយន្ត

១

២- សេចក្តីព្រោងអនុក្រឹក ស្តីពីការបង្កើតវិវាសានជាតិអប់រំពិស់ស

២-៣

II- សកម្មភាពការងាររបស់ក្រុមវិសាទិនី និងក្រុមវិសាទិនី និងក្រុមវិសាទិនី (ក្រុម RIA)

- ប្រជុំបុកសុប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការអនុវត្តកម្មវិធីវិវាសានកម្លៃលើ
ផលប៉ះពាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគឺយុត្តិ

៤-៥

III- កិច្ចប្រជុំស្តីពីសានការពារសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងបែងចែកមុជាប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៧

៦-៩៣

IV- សកម្មភាពដែលបានរៀបចំ ដោយក្រុម នៃសង្គមកិច្ច និងបែងចែកមុជាប្រចាំខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧

១៨-១៩

សម្រួលដល់សិស្ស និស្សិតពីការ... ជាពិសេសគ្រង់មាត្រាទំបន់ បានកំណត់ឡក្ខសុងអប់រំ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកីឡា
ត្រូវមានកម្មវិធីគុរាសល្អអំពីពីការការការការការការការការការការការការការការការការការការការ
និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្ស និស្សិតពីការ^(១)។

ដើម្បីធ្វើឱ្យគុបទៅនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ចក្ខុវិស៊ិយការអប់រំបិយាបន្ទាត់២០៣០ គោលនយោបាយស្តីពីការ
អប់រំកុមារពីការ ឃ្លាប់ស្តីពីការអប់រំ និងដើម្បីធ្វើឱ្យគុបនឹងមាត្រាទំបន់ នៃឃ្លាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់
ធនធិការ ក្រសុងអប់រំ យុទ្ធសាស្ត្រ បានរៀបចំសេចក្តីប្រាជិតអនក្រឹត ស្តីពីការបង្កើតវិញ្ញាស្ថានជាតិ
អប់រំពិសេស សំដោព្រឹងគុណភាពនៃការបណ្តុះបណ្តាល និងវិភ័យការគ្រូបង្រៀនអប់រំពិសេស ដើម្បីលើក
កម្ពស់សិទ្ធិធនធិការ ដោយអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព សិលជម់ បំណិត ជំនាញសម្របក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល
ធនធិការ ឲ្យភាយជាមនុស្សមានសមត្ថភាព ជំនាញសម្របតាមគម្រោងរការងារបច្ចុប្បន្ន។

អង្គប្រជុំបានពិនិត្យពីការក្រុមហៈសេចក្តីប្រាជិតនេះ ហើយបានសម្រេចកំសម្រេចម្រោង ខ្លឹមសារ ពាក្យ
ពេចនិ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដោយផ្តល់សេចក្តីប្រាជិតនេះកាន់តែល្អ មុននឹងជាក់ស្វងកិច្ចប្រជុំអន្តរ
ក្រសុងនាពេលខាងមុខ។

(១) អត្ថបទនេះដឹកស្រីពីកំណត់មូលហេគុសដោយនៃសេចក្តីប្រាជិតអនក្រឹត ស្តីពីការបង្កើតវិញ្ញាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស។

ក្រប់ក្នុងនូវក្រប់ក្នុងថ្មីថាសាធិធី ឆ្នាំ២០១៧
នឹងការអនុវត្តកម្មវិធីទាំងអស់ទៅនឹងនៃការ
(Regulatory Impact Assessment Implementation)

នៅព្រះរាជាណាចក្រ ទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ឯកឧត្តម នឹង ធនធានការអនុវត្តកម្មប្រើក្រាសដែលបានដោះស្រាយកំណត់ឡើងលើជាតិ នៃលិខិតបទដ្ឋានគឺយុត្ត (RIA) ប្រចាំព្រឹមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ ដើម្បីពិនិត្យការយកផ្ទះលើការងារអនុវត្តកម្មនៃមករណ៍ និងលើកដែនការសកម្មភាពសម្រាប់បន្ទុងឆ្នាំ២០១៧ និងទីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨។

អ្នកចូលរួមមានចំនួនប្រមាណ៩០រូប ក្នុងនោះមានក្រមRET និងក្រមRIA មកពីក្រសួង ស្ថាបនចំនួន១៨៖ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងនឹងចាមពល ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងទេសចរណ៍ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាល និងក្រសួងកសិកម្មក្រោមប្រែប្រឈម ក្រសួងការពារណ៍ ការ និងដំឡើង ក្រសួងសិប្បកម្ម ក្រសួងសុខភាព ក្រសួងប្រៃសណីយនិងទូរគមនាគាតមន ក្រសួងសាធារណៈការ និងដំឡើង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងរៀបចំដែនដីនិងគ្របនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងការពារជាតិ ដ្ឋានលេខាជាតិការដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ អភិវឌ្ឍន៍ការដ្ឋានព្រឹកសកា និងអភិវឌ្ឍន៍ការដ្ឋានក្រមប្រើក្រាសម្រាមន។

ការរៀបចំផែនដែនប៉ះពាល់នៃលិខិតបទដ្ឋានគម្ពុត្ត (RIA) គឺជាប្រព័ន្ធអនុវត្តលូសម្រាប់ដំណើរការរៀបចំគំរាលកំពងលិខិតបទដ្ឋានគម្ពុត្ត ដែលផ្តល់ជំនាញប្រចាំខែ ហើយមានប្រធៃែសអភិវឌ្ឍជាមួយនៅក្នុងក្រុមការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសហប្រតិបត្តិការ និងប្រធៃែ ASEAN បានទទួលស្ថាប់យ៉ាងខ្ពស់បំផុត។

-លិខិតបទដ្ឋានមានគុណភាពខ្ពស់ ដែលមានអភិបាលកិច្ចលូ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច

-អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រចអាចធ្វើការសម្រចបញ្ជាតិកម្មប្រកបទោជាយទិន្នន័យដែលការអនុវត្តជាក់ស្ថីដៃ

-បង្កើនគម្រោគ និងកសាងដំឡើងចិត្តដល់សាធារណៈជន ដោយសារមានគោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់សម្រាប់កិច្ចពិភោះយោបល់ជាមួយការពាក់ព័ន្ធ

-ជួយកាត់បន្ទូយបន្ទូកចំណាយរបស់ការដ្ឋាកិបាលលើការអនុវត្ត និងបន្ទូកចំណាយប្រតិបត្តិការរបស់ផ្សាយកិច្ច

អភិបាលកិច្ចលូ គឺជាចំណុចកណ្តាលនៃរបៀបរៀបចំរបស់ការដ្ឋាកិបាលដែលបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រប្រចាំឆ្នាំ ដំណើរការ RIA នឹងកាត់បន្ទូយការិយាងិបតេយ្យ និងការច្របាស់/ការជាន់ត្នោន់លិខិតបទដ្ឋានគម្ពុត្ត។

III- កិច្ចប្រជុំស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធែល់កម្មធម្មាន ប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៧

របាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធែល់កម្មធម្មាន ប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៧ នេះ ជាលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំទូលាយក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធែល់កម្មធម្មាន (ECOSOCC) នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកខត្តម ទេសដ្ឋមន្ត្រី **យើង នាមដ្ឋាន** ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងរបៀបធែល់កម្មធម្មាន ដោយ មានការអនុញ្ញាតចូលរួមពី អនប្រធាន សមាជិក សមាជិក អគ្គលេខាជាតិការ អគ្គលេខាជាតិការដៃ ក.ស.វ. និងកំណាធ ក្រសួង ស្ថាបនពាក់ព័ន្ធ។

១) ស្ថានភាពសន្លស្សន៍ផ្លូវការប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៧

→ នាវខែសកា ឆ្នាំ២០១៧ សន្លស្សន៍ផ្លូវការប្រចាំខែសក់ ចែងចុះ ០,២% ធ្វើបន្ទីរ និងខែចុះត្រានុំមុន (រយៈពេល១២ខែ)។

តារាង ១.១. បរិមាណប្រាក់សន្លស្សន៍ផ្លូវការប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៧ សម្រាប់ក្រុមទីនិងមុខទំនួន

ក្រុមទីនិង	មុខទំនួន
កោដនិយដ្ឋាន:	+៦,៦%
ការដឹកជញ្ជូន:	+៤%
មួយអាមេរិក:	+២,៦%
សំណើកបំពាក់ និងសំរួលដឹង:	+២,៦%
កោសដ្ឋែនជាតិស្រីនិងស្រីជាតិ:	+១,៨%
គ្រឹះសង្គមនិងសម្ងាត់ប្រឹក្សាស៊ែន:	+១,៨%
ការកំសាន្ត និងរបៀបធែល់កម្មធម្មាន:	+១,៦%
សុខភាពបាល:	+១,២%

តារាង ១.២. បរិមាណប្រាក់សន្លស្សន៍ផ្លូវការប្រចាំខែសកា ឆ្នាំ២០១៥-២០១៧

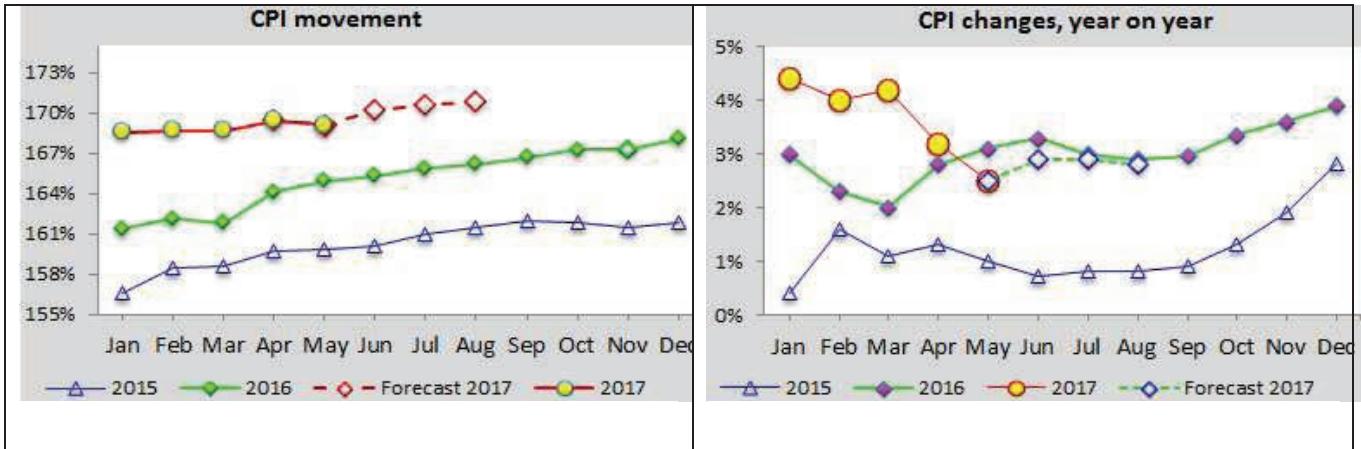
ឆ្នាំ	ធ្វើបន្ទីរ	មកក	កម្មៈ	មីនា	មេសា	ឧសកា	មិថុនា ^P	កក្កដាទ ^P	សីហា ^P	កញ្ញា	តុលា	វិចិកា	ធ្វើ	ប្រចាំឆ្នាំ
២០១៧	ដួចត្រានុំមុន	៥,៥%	៥,០%	៥,២%	៣,២%	២,៥%	២,៦%	២,៦%	២,៥%					
	មុន	០,៣%	០,៩%	០,០%	០,៤%	-០,២%	០,៣%	០,៣%	០,៩%					
២០១៦	ដួចត្រានុំមុន	៣%	២,៣%	២,០%	២,៤%	៣,១%	៣,៣%	៣,០%	២,៦%	៣,០%	៣,៤%	៣,៦%	៣,៤%	៣%
	មុន	-០,២%	០,៤%	-០,២%	១,៤%	០,៤%	០,២%	០,៣%	០,២%	០,៣%	០,៤%	០	០,៤%	
២០១៥	ដួចត្រានុំមុន	០,៥%	១,៦%	១,១%	១,៣%	១,០%	០,៧%	០,៨%	០,៨%	០,៩%	១,៣%	១,៤%	១,៤%	១,២%
	មុន	-០,៤%	១,២%	០,៩%	០,៧%	០,៧%	០,៧%	០,៧%	០,៧%	០,៧%	០,៧%	-០,២%	០,២%	

P: គ្មានធម៌ មិថុនា កក្កដាទ និងសីហាទ ឆ្នាំ២០១៧ ជាក្មានធម៌ (តាមវិធីសាស្ត្រ DECOMPOSITION)

* ការវិភាគជាសំណោះស្រាយសំខាន់ៗប៉ុណ្ណោះ មិនគ្របដណ្តូប់គ្មានធម៌ទាំងអស់ទេ (មិនតារាងត្រាប់មកជាមួយ)។

* ដើម្បីមានសង្គមភាពក្នុងការប្រើប្រាស់លេខខ្លួន និងអនុគមន៍ សង្គមក្នុងអគ្គុបទ តារាងទូទសភាព។ ប៉ុន្មែងតារាងលេខ (Excel) សង្គមក្នុងសាងសង់លើខ្លួន ឯកសារត្រួតពិនិត្យ។

ក្រប់ ១១.. ចលនានិងបំផែបម្រលសន្តសូវន៍ថ្មីទៅប្រើប្រាស់

តារាង ១.៣. អគ្គប្បរប្រាក់

ប្រភេទ	ឧសភា ២០១៧	មេសា ២០១៧	ឧសភា ២០១៦	ប្រភេទ	ឧសភា ២០១៧	មេសា ២០១៧	ឧសភា ២០១៦
ទ/អណ្តារ	៤០១៩៩/៩\$	៤០៣៤៩/៩\$	៤០៨៥៩/៩\$	បាត/អណ្តារ	៣៨,១២បាត/៩\$	៣៨,៥៩បាត/៩\$	៣៨,៧២បាត/៩\$
ទ/បាត	១១៩៩/១បាត	១១៧៧/១បាត	១១៨៩/១បាត	ធម៌/អណ្តារ	២២៧១០ដុង១\$	២២៧៣០ដុង១\$	២២៤១៥ដុង១\$
ទ/ដុង	០,១៧៩៩/១ដុង	០,១៧៧៧/១ដុង	០,១៨២៩/១ដុង				

២) ស្ថាលក្ខណៈពិភាក្សានិងការប្រើប្រាស់

►យោងកាមស្ថិតិរបស់គេនាការជាតិ អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាភិបាល និងអគ្គនាយកដ្ឋានពន្លដាក្យុងខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧ ចំណាំប្រើប្រាស់មុននាកេត្តិការណ៍របស់ខ្លួន។

២.១. ចំណុលចិវិកាជាតិ : អនុវត្តបាន ១៨៦៤,៩ បីលាន រៀល គិតជាអុល្ផរការមេរិកសីរីកាហុត, ២លានអុល្ផរ (មធ្យមប្រចាំខែ ៩៩៩៩% នៃដែនការ) ក្នុងនោះចំណុលចំនួន ១៣៦៣, ៧បីលានរៀល គិតជាអុល្ផរការមេរិកសីរីកាហុត, ៣លានអុល្ផរ (មធ្យមប្រចាំខែ ៩៩០% នៃដែនការ) និងចំណុលមូលដឹងមានចំនួន ១០៥, ២ បីលាន រៀល (មធ្យមប្រចាំខែ ៣៩១% នៃដែនការ) (តាមតូលខេត្ត កេនាកាជាតិ)។

➤បើផ្សេងៗនៃខែមុន ចំណុលចិវិកាជាតិ **ចែយចុះ១១,២%** បុំនែក **កេនទេរីដែល ៩៩,៨%** ផ្សេងៗនៃខែមុន។

➤នៅក្នុងចំណុលចំនួន:

- ✓ ចំណុលសារពើពន្លមានចំនួន ១១៨៣, ១បីលានរៀល **ចែយចុះ១៣,៨%** ផ្សេងៗនៃខែមុន បុំនែក **កេនទេរីដែល ៩៩,៨%** ផ្សេងៗនៃខែមុន (តាមតូលខេត្ត កេនាកាជាតិ)។
- ✓ ចំណុលមិនមែនសារពើពន្ល មានចំនួន ១៤០, ៥បីលានរៀល **កេនទេរីដែល ៤៤,៨%** ផ្សេងៗនៃខែមុន បុំនែក **ចែយចុះ២៣,៦%** ផ្សេងៗនៃខែមុន (តាមតូលខេត្ត កេនាកាជាតិ)។

ក្រប់ ២.១. ចំណុលចិវិកាជាតិ ឆ្នាំ ២០១៥-២០១៧ (បីលានរៀល)

ការងារ២.១. មុខចំណូលមួយចំនួនក្នុងចំណូលសារពើពន្លឹម និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្លឹម

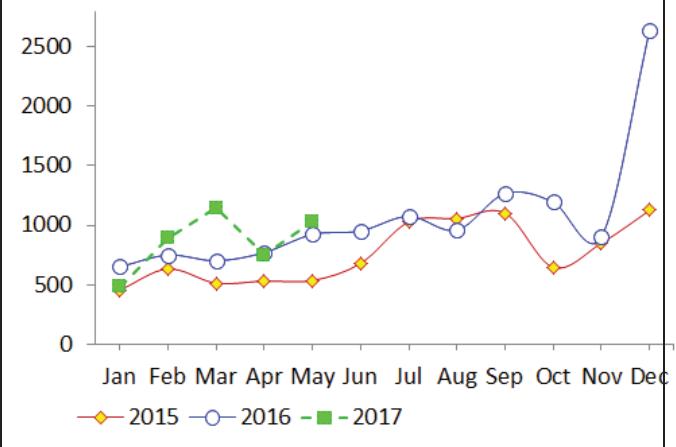
ចំណូលសារពើពន្លឹម (ក្នុងវេជ្ជកម្មបែបប្រឈមដោយបន្ថីនខដ្ឋចត្តាស្ទាំមុន)	ចំណូលមិនមែនសារពើពន្លឹម (តាមគ្មាល់ទេរតារាជាតិ)
➤ ពន្លឹមនិងអាករគមៗ: +៣% (អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាភិបាល)	(+១០,៥%)
➤ ចំណូលពន្លឹមដារ: -៣១,៥% (អគ្គនាយកដ្ឋានពន្លឹមដារ)	(+១៣,៦%)
	➤ ការសិក្សា : +៥៧,៥% អាជ្ញាបណ្ឌិតក្នុងប្រុក : -៣៥,៧% នេសាទ់: +៣៥៥,៥% សម្រាលនី៖ -៣៣,៥% អាកាសចំណុះសុីវិល: +៩០៦,៥% ផលទុននៃសកម្មភាពទេសចរណ៍: -៥% អាករស្ថានទុក (លិខិតផ្លូវដែននិងទិដ្ឋាការ): -៥៥,៥% ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតផល: +២១៦,៥%
	(+១៥,៥%) (-៤៣%) (+៥៥%) (-៥៥%) (+១០៥,៥%) (-៥៥,៥%) (-៥៥,៥%) (-៥៥,៥%)

២.២. ចំណាយចិត្តការជាតិ : អនុគេលាន ១០៣២,៧បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិកស្តីធម៌៥៥,១៨លានដុល្លារ (មធ្យមបច្ចំខែ ៦៥% នៃដែនការ) ក្នុងនោះ ចំណាយចន្ទនេះ ៣៣១,៧បីលានរៀល (មធ្យមបច្ចំខែ ៧០% នៃដែនការ) និងចំណាយមូលដួនមានចំនួន ១០១,៦បីលានរៀល(តាមគ្មាល់ទេរតារាជាតិ)។

- ចំណាយចិត្តការជាតិកំពីនទ្វីដែល ៣៨,៥% ដោយបន្ថីនខែមុននិងកំពីនទ្វី ១១,៥% ដោយបន្ថីនខដ្ឋចត្តាស្ទាំមុន។ ក្នុងនោះចំណាយចន្ទកំពីនទ្វី ៤៦,៥% ដោយបន្ថីនខែមុននិងកំពីនទ្វី ១៤,៥% ដោយបន្ថីនខដ្ឋចត្តាស្ទាំមុន។

២.៣. សមតុល្យចិត្តការជាតិ: ចិត្តការជាតិនាមីនេះមានអភិវឌ្ឍន៍ ៤៣៦,២បីលានរៀល គិតជាដុល្លារអាមេរិកស្តី១០៩លានដុល្លារ (ត្រូលេខទេរតារាជាតិ)។

ក្រប្រយោះ២.២. ចំណាយចិត្តការជាតិ ឆ្នាំ ២០១៥-២០១៧ (បីលានរៀល)

៣) ស្ថាលនាថ្មីយទន្លូលិនអ្នត្រាការប្រាក់

➔ ស្ថាលនាថ្មីយទន្លូលិនអ្នត្រាការប្រាក់ ឆ្នាំ២០១៧មានលក្ខណៈជូនចាប់ពីរាយ៖

- រូបិយក្តុ M₂ មានចំនួន ៦២៨២១បីលានរៀល កំពីនទ្វីដែល ១១,៥% ដោយបន្ថីនខែមុន និងកំពីនទ្វី ១៧,៥% ដោយបន្ថីនខដ្ឋចត្តាស្ទាំមុន។ ការកំពីនទ្វី M₂ ក្នុងនាមីនេះ ជាយុទ្ធបណ្ឌាលមកពីការកំពីនទ្វីនៃរូបិយក្តុក្រោមនាទារ១,៣% ប្រាក់បញ្ជីរោន ២៦,៥% ប្រាក់បញ្ជីមានកាលកំណត់និងសន្យា ៤,៣% និងប្រាក់បញ្ជីរូបិយបណ្ឌាស្ទាំមុន ១,៥%។

ក្រប្រយោះ៣.១. សមាសធាតុរូបិយក្តុខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧

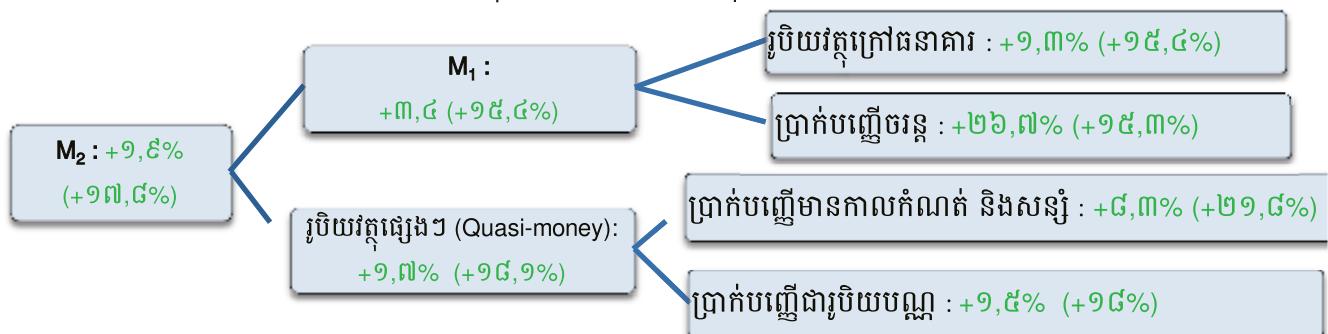

➤ ក្នុងខែនេះ ប្រាក់រៀលសរុបនៅក្នុងនិងក្រុងពាណិជ្ជកម្មបានចំនួន ១៥,៧% និងប្រាក់បញ្ជីជាបូលមានចំនួន ៤៥,៣% នៃរូបិយរៀល M₂។

តារាង ៣.១. សមាមាត្រចំនួនប្រាក់រៀល នៅក្នុងរូបិយរៀល M₂ ឆ្នាំ ២០១៧

ប្រាក់រៀលសរុបនៅក្នុងនិងក្រុងពាណិជ្ជកម្ម	មករា	កម្មៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	កុល	វិចិកា	ផ្ទុក
ក្នុងនិងក្រុងពាណិជ្ជកម្ម	១៦,៧%	១៦,៦%	១៥,៥%	១៥,៣%	១៥,៣%							
ប្រាក់រៀលក្រុងពាណិជ្ជកម្ម	១១,៣%	១១,៤%	១១,៣%	១១,៣%	១១,៣%							

ក្រឡាយ ៣.២.បំផ្លូលសមាសធាតុរូបិយរៀលខែសកា ឆ្នាំ ២០១៧: ក្នុងដៃក្រោមកាប់បំផ្លូលផ្សេបនឹងខែដូចត្រាងំមុន

➤ ទុនបម្រើជាបូលមានចំណាំ មានចំនួន ៣៥៦ លានដុល្លារ កើនឡើង ២,៦% ផ្សេបនឹងខែមុន និងកើនឡើង ឡើង ៣១,៣% ផ្សេបនឹងខែដូចត្រាងំមុន។

➤ ប្រាក់បញ្ជីបែងចែកនៃការពាណិជ្ជកម្មនៃការពាណិជ្ជកម្មក្នុងខែសកា ឆ្នាំ ២០១៧ បានចំនួន ២២៩ លានរៀល កើនឡើង ៣,៦% ផ្សេបនឹងខែមុន និងកើនឡើង ៣១,៣% ផ្សេបនឹងខែដូចត្រាងំមុន។

តារាង ៣.២. ការផ្តល់សារពាណិជ្ជកម្ម និងអគ្គនាយកប្រាក់ប្រចាំឆ្នាំ

ផ្តល់ដោយ	ឧសភា ២០១៧	មេសា ២០១៧	ឧសភា ២០១៦
តណាទានផ្តល់ដោយជាការពាណិជ្ជកម្ម (បីលានរៀល) ក្នុងនៅ: ជាបូល	៦០៨០៣	៥៩៦៦៤	៥៤៤៩៤ ៣៩៤
តណាទានផ្តល់ដោយត្រីស្ថានមិក្រុហិរញ្ញវត្ថុ (បីលានរៀល)		១៣៨៣៦	១១២៦៤
អគ្គនាយកប្រាក់បញ្ជីជាបូលនៃការពាណិជ្ជកម្ម		៦,០២%	៦,៧៦%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃការពាណិជ្ជកម្ម		១៥,៤៤%	១៦,២៦%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃការពាណិជ្ជកម្ម		៥,៤០%	៥,៥១%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃការពាណិជ្ជកម្ម		១១,៦៤%	១១,៧១%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃហត្ថកសិករ		១៥%	៣១,២%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃអប៊ែក		២៧%	២៨,៤%
អគ្គនាយកប្រាក់កម្មិ៍ជាបូលនៃប្រាសាក់		២២,៤%	២២,៤%

(៤) សែវភ័ណ នគរិក ឧស្សាហកម្ម សេវាកម្ម និងធម្មជម្រើន

➔ ក្នុងខែសកា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្ថានការពាណិជ្ជកម្មមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម:

➤ នគរិក:

✓ នៃសាធសម្រេចបាន ៤៩,៤ពាន់គោត កើនឡើង ៥% ផ្សេបនឹងខែមុន និងកើនឡើង ៥% ផ្សេបនឹងខែដូចត្រាងំមុន។

➤វិនិច្ឆ័យពល:

- ✓ អតិសនីសរបដ្ឋកត់ផ្ទាល់ដោយអតិសនីកម្ពាមានចំនួន ៦៥៧, ៤៦៩ GWH មានការកែតែទឹក ០,៣% ធ្វើបនិងខេម មុន និងកែតែទឹក ៤% ធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន ក្នុងនោះជាកត់ផ្ទាល់ដោយករើអតិសនីមានចំនួន ២៨៥, ២៤៩ GWH មានការកែតែទឹក ២២% ធ្វើបនិងខេម និងកែតែទឹក ១៩% ធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន អតិសនីជាកត់ផ្ទាល់ដោយផ្សេងៗមានចំនួន ២៧៥, ០៥៩ GWH មានការកែតែទឹក ១០% ធ្វើបនិងខេម បើនេះមានការកែតែទឹក ៤% ធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន។

➤ឧស្សាហកម្ម:

- ✓ ធម៌តកម្មភាពនកណ្តាលិងស្សែកដើម្បីមានចំនួន ៥៧៣, ១៧៦ មុន និងកែតែទឹក ១៩% ធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន។

តារាង ៤.១. ការចុះបញ្ជីរាយចក្រ និងឧស្សាហកម្មផុនគូច និងសិប្បកម្ម នៅក្រសួងឧស្សាហកម្ម

ប្រភេទ	ចំនួន—ខែកញ្ចប់ ២០១៧	ចំនួន—មេសា ២០១៧	ចំនួន—ខែកញ្ចប់ ២០១៨
▪ រោងចក្រដើម្បីដែលបានចុះបញ្ជី	៥	១៦	១០
▪ ចំនួនរោងចក្រសរុបដែលមានក្នុងបញ្ជី	១៦១២	១៦០៧	១៥១១
▪ ឧស្សាហកម្មផុនគូច និងសិប្បកម្ម (ហើក្សី)	១៥	២១	១១
▪ ឧស្សាហកម្មផុនគូច និងសិប្បកម្ម (បន្ទុ)	២១	១៥	១២

➤សំណង់ (ការអនុញ្ញាត):

- ✓ សំណង់អនុញ្ញាតឡើសាងសង្គមានចំនួន ៦៦៥, ៩៣៩ ម៉ែត្រែរ ៣៧៩៦% ធ្វើបនិងខេម និង៣៧៩៦៦% ធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន។ ហើតិតិជាសាថ្រាក់ស្ថិតិនឹងពាណិជ្ជកម្ម ៣៧៩៦៦% ធ្វើបនិងខេម និងកែតែទឹក ៣០៧% ហើយធ្វើបនិងខេមដូចត្រាប៉ាមុន។ ក្នុងនោះប្រភេទសំណង់ចម្លងៗមាន:

តារាង ៤.២. សំណង់អនុញ្ញាតតាមប្រភេទធ្វើដោយ

ប្រភេទ	ការំម៉ែ—ខែកញ្ចប់ ២០១៧	ការំម៉ែ—មេសា ២០១៧	ការំម៉ែ—ខែកញ្ចប់ ២០១៨
▪ លំនៅបាន	៤៥៥,១	១៣១៧,៣	៧៧៥
▪ ឧស្សាហកម្ម	២៥,៥	៣៣,៨	១៩២,៩
▪ ពាណិជ្ជកម្ម	១៥៥,៥	២១៤១,២	៤៣៨
▪ ទេសចរណ៍	៤១,៦	៣៨,៨	១២២,៦
▪ ផ្សេងៗ	០,៥	០,៧	០,០
អនុញ្ញាតសរុប	៦៦៥,៩	៣៥៣២	១៥៣២,៥

- ✓ ដូចខាងក្រោម សំណង់អនុញ្ញាតដែលពេញនិយមនាទីនេះ គឺលំនៅជាន់ ៦៥,៣% និងពាណិជ្ជកម្ម ២១,៧% នៃផ្ទះក្រឡាសរុប។

តារាង ៤.៣. ការស្ថិតិការងារនិងទទួលបានការងារ

ប្រភេទ	នាក់—ខែកញ្ចប់ ២០១៧	នាក់—មេសា ២០១៧	នាក់—ខែកញ្ចប់ ២០១៨
អ្នកចុះឈ្មោះស្ថិតិការងារ (ទីត្រូវការងារជាតិមុខបែបនិងការងារ)	៧៥១	១៣១០	១៥៥៧
អ្នកទទួលបានការងារតាមរយៈក្រសួងការងារ និងក្រុមហ៊ុន	១៣៣៧៥	១១៣៣	៩៥៧៥
អ្នកទទួលបានការងារក្នុងប្រទេស	៩៦៧៦	៨៧៣៧	៦៣០២
អ្នកទទួលបានការងារក្រោប្រទេស	៣៦៩៩	៣១៩៦	៣២៧២

➤វិសេយោគ

តារាង៤.៤.គម្រោងវិសេយោគអនុញ្ញាតដោយគ.រ.ក./គ.អ.ក. (ចូលនិងព្រឹក)

ប្រភេទ	ខែកញ្ចប់	មេសា	ឧសភា
អនុញ្ញាតសរុប (លានដុល្លារ)	៩០០៥	៨៧	២៣,៧
វិសេយេកសិកម្មនិងកសិធភាពកម្ម	០	០	០
វិសេយេខស្សាបកម្ម (ក្នុងដៃក្រោកជាតុលេខ នៃកំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស)	៣២ (៣)	៨៧ (៥៤)	២១,១ (១៤,២)
វិសេយេទេសចរណ៍	០	០	២,៦
វិសេយេហោធ្វារចនាសម្ពននិងផ្សេងៗ	៩៧៦	០	០
ចំនួនគម្រោង ចូលនិងព្រឹក (ចំនួន)	៨	៩០	២
បង្កើតការងារ (ពាន់នាក់)	៧	៩៤	៥

➤ទំនិញ្ជូនកាត់កំពង់ដែ (សរុបកំពង់ដែ) មានចំនួន ៨៣៩,៨៧នាក់គានចិយចុះ១៤% ដោយបនិងខេមុន បីនេះ
កែនឡើង៤៩% ដោយបនិងខេដូចត្រាង្មោះមុនក្នុងនោះ:

តារាង៤.៥.ទំនិញ្ជូនកាត់កំពង់ដែផ្សេងៗ (ក្នុងដៃក្រោក: បរិមាណប្រចាំថ្ងៃ បន្ថែមបនិងខេដូចត្រាង្មោះមុន)

▪ កំពង់ដែក្នុងប្រចាំថ្ងៃ: +៥%	(+១៤%)	▪ កំពង់ដែក្នុងប្រចាំបីបាន និងកោះកុង: +១៤៧% (-៩០%)
▪ កំពង់ដែកំពង់សោម: -៩៩%	(+៥០%)	▪ កំពង់ដែខកញ្ចាំមុន: -៩០០% (-៩០០%)

➤ប្រសិទ្ធភាពនិងទូរគមនាគារមនុស្ស

ប្រភេទ	ចំនួន	% ដោយបនិងខេមុន	% ដោយបនិងខេដូចត្រាង្មោះមុន
បញ្ជីក្នុងប្រទេស(ពាន់កញ្ចប់)	១៨,៦	+៥៦%	+៣៦%
ក្នុងនោះទទួល	២,៥	+២៨%	+២២%
បញ្ជីក្រប្រទេស(ពាន់កញ្ចប់)	៩៦,៤	+៥%	+១៧%
ក្នុងនោះទទួល	៦១	+៣១%	+៣៣%
សន្លនាទូសពួក្នុងប្រទេស(ពាន់នាទី)	២៤១៨,១	+៥%	-១៣%
ក្នុងនោះហៅប្រឈប់	៧០១,១	+៣%	-១៧%
សន្លនាទូសពួក្រប្រទេស(ពាន់នាទី)	៩០៤២៣,៦	+២១%	+១៦%
ក្នុងនោះហៅប្រឈប់	៩០៣៦២,១	+៥២%	+១៦%

➤ការធ្វើដំណើរការដូចត្រាង្មោះអាកាសនិងទេសចរណ៍

តារាង៤.៦.អ្នកដំណើរការដូចត្រាង្មោះអាកាសនិងទេសចរណ៍

ប្រភេទ	ចំនួន(ពាន់នាក់)	% ដោយបនិងខេមុន	% ដោយបនិងខេដូចត្រាង្មោះមុន
ក្រោះអនុវត្តន៍ដោយបនិងខេមុន	១២,៥	-៣០%	៣%
អ្នកដំណើរការដូចត្រាង្មោះអាកាស (ក្នុងស្រុក)	៣៧,១	-៩៦%	៤២%
អ្នកដំណើរការដូចត្រាង្មោះអាកាស (អនុវត្តន៍)	៥២៤,២	-៩%	២៩%
ចំនួនទេសចរណ៍ដែលបានបញ្ជីក្រប្រទេស	១៥៤,៨	-១២,៥%	២២%
ចំនួនទេសចរណ៍ដែលបានបញ្ជីក្រប្រទេស ✓ តាមដូចត្រាង្មោះអាកាស	៣៦៥,៨	-១១%	១៥%
✓ តាមដូចត្រាង្មោះអាកាស និងទេសចរណ៍	២១៧,៨	-៩៩%	៣១%
	១៥១,៥	-៩០%	-៥%

៥) ស្ថានភាពលក្ខិតរាជីន្តកម្ម

► ពីប្រកពអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងផ្ទាករ ការនាំចូលនា ខេខសក្សាតំមេ០១៧ មានចំនួន៨៩៨៩,៨បីលានរៀល (ស្តីពី ១២១១,៨លានដុល្លារ ស.រ.អ.) ក៏ពីឡើង៩,២% ធ្វើបនិងខេមុន និងក៏ពីឡើង៨,៣% ធ្វើបនិងខេដូចត្រាប្រាំមុនក្នុងនោះ :

ការងារ៥.១.បន្ថែមរៀលនៃការនាំចូលមុខទំនិញមួយចំនួន

ទំនិញ	%នៅរៀលនឹងខេមុន	%នៅរៀលនឹងខេដូចត្រាប្រាំមុន	ទំនិញ	%នៅរៀលនឹងខេមុន	%នៅរៀលនឹងខេដូចត្រាប្រាំមុន
ប្រចងសវាំង	-៤,៦%	+១១,៦%	រចយនុសបុប (បី.ល.ស)	-២,៣%	+១៣%
ប្រចងម៉ាសុំត	+៣,៨%	+១៨%	រចយនុសបុប (ក្រើង)	+៩០,៣%	-៤%
ខស្តីន	-១៨,១%	+១៨,៤%	ក្រាកទេនិងគោយនុស (ក្រើង)	+៤,៩%	+២២,៨%
អតិសនិត្រជូល	-១៥%	-១៥%	ម៉ឺតុ (ក្រើង)	+១៥,៦%	+១៥,១%
ដែកសំណង់	+១០%	-១៧,៤%	អង្គរ	-៣១,៥%	-៤៧,៧%
សីម៉ែតិ	+១៦,៥%	-១៨,៦%	ផ្លូវឈើនិងបន្ទូ	+៥០,១%	-៥,៣%
ក្រើងអេឡិចត្រូនិក	-៦,៥%	+១២,៦%	ជីនិងប្រាំកសិកម្ម	+៤៦,៩%	+៤១,៦%
			នាំចូលក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់វិនិយោគ	+១៧,៥%	+៥,៧%

► ការនាំចូល ខេខសក្សាតំមេ០១៧ មានចំនួន៩៩៨៩,៨បីលានរៀល ស្តីពី ៩៨៩,២បីលានរៀល (ស.រ.អ. ៦៨,៣% នៃការនាំចូល) ក៏ពីឡើង៩,២% ធ្វើបនិងខេមុន និងក៏ពីឡើង៨,៣% ធ្វើបនិងខេដូចត្រាប្រាំមុន។

ការងារ៥.២.បន្ថែមរៀលនៃការនាំចូលមុខទំនិញមួយចំនួន

ទំនិញ	%នៅរៀលនឹងខេមុន	%នៅរៀលនឹងខេដូចត្រាប្រាំមុន	ទំនិញ	%នៅរៀលនឹងខេមុន	%នៅរៀលនឹងខេដូចត្រាប្រាំមុន
ផលិតផលឈើកែងដែង	+៣១,៩%	+៩៧,៧%	ផលិតផលនេសាទ	+៤៦,២%	+៥០៦,៧%
រួមកណ្តាលិនិងស្សាកដើរ	+១៨,៧%	+៣,៩%	កោសុំ	+១១៦,៥%	+៣១,២%
អង្គរ	-១,៥%	+២១,៥%			

៦) បន្ថែមរៀលនៃការបង់ប្រាក់

ក្នុងខេខសក្សាតំមេ០១៧នេះ សូចនាករសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបង្ហាញបន្ថែមរៀល គ្រួយចាប់អារម្មណ៍ដូចក្នុងការងារខាងក្រោម។

ការងារ៦.១. បន្ថែមរៀលគ្រួយចាប់អារម្មណ៍ នៃសូចនាកររម្យយចំនួន

ល.រ	សូចនាករ	ធ្វើបនិងខេមុន	ធ្វើបនិងខេដូចត្រាប្រាំមុន	កំណត់សម្ងាត់
១	ចំណុលពីអាជ្ញាបណ្តុក្នុងស្រុក	-35.7%	-83.0%	
២	ការនាំចូលបានឱ្យ	-89.4%	-87.4%	—
៣				—

៧) នេចត្តិសន្លឹម្បាល

ឯសំយកសិកម្ម ទាំងដំណាំ ទាំងការបិទ្ទីមសត្វ កំពុងសិកក្នុងស្ថានភាពមិនអំណោយជល ដោយមានការ ធ្លាក់ចុះនូវការដើរិតនិងការនំចេញ ឯកសិករប្រឈមនឹងការចុះថ្នាក់នៃជួលិតជួលកសិកម្ម ការប្រក្បតប្រដែងតីង តែងជាមួយការនំចូលពីប្រទេសជិតខាង ការធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកនៃប្រាក់ចំណូលនិងការក្សែយជន។ កសិដលសំខាន់ៗ មាន ក្រុវ់ កោសុំ ពោត ហវន្តស្តាយចន្ទិ និងជិត្យុងមី មួយចំនួនក្រុវាដាននំចេញទៅប្រទេសជិតខាងដោយមិនទាន់កែចូ បីទេបច្ចុប្បន្នប្រទេសជិតខាងឈប់បុកតែបន្ទយករទិញកសិដលកម្ពុជា ជូនូចកង្វ់ទីជូរជាបញ្ហាច្បន់ផ្លូវសម្រាប់ កសិករកម្ពុជា។

ដើម្បីអភិវឌ្ឍឯសំយកសិកម្ម ចាំបាច់ក្រុវិច្ឆាមានកំណែទទួលជំនាញជាលុនយោបាយ ជំរុញការវិនិយោត និង ពេលវេលា ដើម្បីកសាងមុលដ្ឋានជួលិតកម្ពុជា និងម៉ាម្យយ ឧទាហរណ៍ បង្កើតខស្សាបាកម្ពុជាកែចេងជួលិតជួលកសិកម្ម ពង្រីកទិន្នន័យកសិដល ប្រព័ន្ធធាសាស្ត្រ បង្កើតគ្រប់ពុជលូ ជួលិតកម្ពុជីកសិកម្ម និងបង្កើនការគាំទ្រដោយ បច្ចេកទេសដូចប្រទេសជិតខាងដែលបានអនុវត្តយុរហើយ។

ព្រះស្តីប្បត្តិសាសនា

ក្រុមប្រឹក្សាសេខ្លួន សណ្ឋាគិច្ច និទបញ្ជីជន

ទូរសព្ទលេខ: ០៩៣ ២០០ ៩៨៩ ០៩៦ ៣០១ ៣៣០

ទូរសព្ទលេខ: ០៩៣ ២០០ ៩៨៩

E-mail: veasna@live.in